

Rembrandt gaat blockchain

Durf te experimenteren

Notaris Femke Stroucken was betrokken bij de eerste validatie van een kunstwerk van Rembrandt via blockchain. Die maakt het vrijwel onmogelijk dat met deze ets kan worden gefraudeerd. Haar adagium: 'Neem als notariaat deel aan dit soort technologische ontwikkelingen, want hieruit komen nieuwe producten voort.'

TEKST Jolanda aan de Stegge | BEELD Truus van Gog

Half april werd de zeventiende-eeuwse ets van Rembrandt 'The Virgin and Child in the Clouds' gevalideerd via blockchain. Volgens de betrokken partijen maakt deze validatie van het kunstwerk het nagenoeg onmogelijk er ooit mee te frauderen. Via macrofotografie liet blockchainbedrijf V-ID de unieke kenmerken van de eeuwenoude ets digitaliseren. Door het werk van zo nabij vast te leggen, tonen de foto's ook details die niet met het blote oog waarneembaar zijn.

Samen met gegevens zoals materiaalkennis, formaten en historische achtergrond zijn de beelden samengevoegd in een certificaat dat als validatiebestand is opgeslagen in vier verschillende blockchains.

De informatie is afkomstig van Douwes Fine Art in Amsterdam, behorend tot de Nederlandse tophandelaren in Rembrandts en een van de oudste kunsthandels in Europa. Mocht de eigenaar van de – inmiddels verkochte – ets die ooit willen schenken of verkopen, dan kan hij met behulp van de gedigitaliseerde informatie onomstotelijk aantonen dat het om het betreffende kunstwerk gaat. Evert-Anthony Douwes, de achtste generatie binnen het familiebedrijf Douwes Fine Art: 'Ook over tientallen jaren valt het onmiddellijk op als iemand met een vervalsing van deze ets de boel probeert te flessen, want zelfs de kleinste wijziging is

traceerbaar. Bovendien is de authenticiteit van deze blockchainvalidatie gecontroleerd door de notaris en daarmee tot in de puntjes uitgevoerd.'

INVESTEREN IN INNOVATIE

Die betrokken notaris is Femke Stroucken, partner bij CMS. 'Bij een kunstwerk van dit kaliber gaat het om veel meer dan vertrouwen. Je wilt er voor 100 procent zeker van zijn dat degene die de informatie in een certificaat bij elkaar heeft gebracht ook daadwerkelijk bevoegd is om dat te doen. De door mij uitgevoerde controles waarborgen de authenticiteit ervan.'

Ze vindt het essentieel dat zij als notaris meekijkt bij een dergelijke nieuwe technologische toepassing: 'Hoe werkt het, wat signaleer ik, waar loop ik tegenaan, wat kan ik toevoegen? Je moet innovatie niet alleen interessant vinden en erover lezen, maar er ook mee durven te experimenteren, want uit nieuwe dingen dóen, komen nieuwe dingen voort. CMS investeert in innovatieve ontwikkelingen, ook als we vooraf niet weten wat de uitkomst is.'

Al tijdens haar studie volgde Stroucken vakken over informatica en schreef zij een scriptie over digitale akten. Bij CMS volgde zij cursussen over blockchain evenals de interne Tech Academy, daarnaast voltooide ze opleidingen voor innovatietyperingen en data-analyse aan de Businessschool in Lausanne.

Ze maakt deel uit van de techniek-, media- en

Evert-Anthony Douwes, Evert Douwes en Femke Stroucken

communicatiegroep en is op kantoor betrokken bij veel innovatieve projecten. 'Dit kunstproject is een mooi voorbeeld, omdat goed valt uit te leggen hoe het is aangepakt, terwijl de toegevoegde waarde ervan evident is. De belangstelling vanuit de kunstwereld is groot.'

KNELPUNT PRIVACY

Hét knelpunt dat zich bij de blockchainvalidatie van de Rembrandt-ets voordeed, betrof privacygevoelige gegevens, die volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) niet zomaar uitgewisseld mogen worden. Samen met blockchainbedrijf V-ID is gekozen voor een technische oplossing, waardoor de link naar de persoonlijke data op een zeker moment wordt verstoord. 'Dit blijft een gevoelig onderwerp bij de toepassing van blockchain, waaraan je per casus extra aandacht moet besteden.'

Stroucken zit in internationale stuurgroepen die zich bezighouden met dit onderwerp en schreef mee aan het rapport van de Dutch Blockchain Coalition (DBC) 'Smart Contracts –

*‘Uit nieuwe dingen
dóén, komen nieuwe
dingen voort’*

als specifieke toepassing van blockchaintechnologie’. DBC is een publiek-privaat samenwerkingsverband dat de toepassing van blockchain door overheden, (kennis)organisaties en bedrijven probeert te versnellen. Samen met andere partijen, waaronder V-ID en LTO Network, werkt CMS aan een GDPR- en blockchain-framework om een juiste toepassing van de AVG te borgen.

PERMANENTE EDUCATIE

Regelmatig overlegt zij met ondernemers van jonge blockchainbedrijven. Zij raadplegen haar bij juridische kwesties: wat kan wel, wat niet? Andersom spart zij met hen over juridische producten en diensten. ‘Samen met LTO Network kijkt CMS naar oplossingen om de door hun ontwikkelde *smart contracts* juridisch verder te optimaliseren. We kijken vooral naar huurcontracten, waarin alle afspraken worden opgenomen tussen verhuurder en huurder, met ieders rechten en plichten. Wanneer dient de huurder zijn huur over te maken, wanneer moet de verhuurder

een brief versturen en wat zijn de gevolgen als een partij een afspraak niet nakomt?’ Een andere toepassing betreft blockchainvalidatie van diploma’s en permanente educatiepunten. ‘Certificaten, diploma’s en PE-punten zijn fraudegevoelig. Het komt er telkens weer op neer dat datgene wat is vastgelegd, moet kloppen. Opleidingen en beroepsorganisaties die officiële documenten op deze manier valideren en opslaan, kunnen ervan overtuigd zijn dat er niet mee kan worden gerommeld en waarborgen daarmee hun eigen leersysteem.’

GEBOUWENPASPOORT

Sinds een jaar participeert Stroucken, die vooral commercieel vastgoed in haar portefeuille heeft, namens CMS in de *Foundation for International Blockchain and Real Estate Expertise* (FIBREE). Internationale vastgoedprofessionals – investeerders, banken, het kadaster, ontwikkelaars, juristen – denken samen met experts na over wat blockchain voor de vastgoedsector zou kunnen betekenen. Een interessante ontwikkeling noemt ze het

gebouwenpaspoort, waarin alles over een gebouw – van de bouwfase tot en met het gebruik ervan – wordt vastgelegd. ‘Met betrekking tot de juridische werkzaamheden veronderstellen wij dat transacties met panden sneller en gemakkelijker kunnen verlopen als die data eenmaal zijn vastgelegd.’

BIJBLIJVEN ALS BEROEPSGROEP

‘Wij – juristen – gaan pas aan de slag nadat we elk obstakel uit de weg hebben geruimd, maar jonge IT-bedrijven beginnen gewoon. Zij ontwikkelen een nieuw product en denken daarna pas: mag dit eigenlijk wel? Als notaris die weet welke wetten waarop van toepassing zijn, kan ik hen daarbij sturen. Iemand moet de programmeurs uitleggen waarmee zij rekening moeten houden. Daarvoor hoef ik niet te kunnen programmeren, maar het helpt dat ik begrijp wat zij aan het doen zijn. Nieuwe technologieën bieden kansen om ons werk op een andere manier aan te pakken. Hoe langer je je als beroepsgroep tegen deze innovaties blijft verzetten, des te meer loop je achter de feiten aan, want de markt verandert snel. Zorg ervoor dat je als beroepsgroep blijft en beseft wat er gebeurt.’

Mede door de komst van andere technologie – zoals artificial intelligence – verwacht Stroucken dat ook het beroep van notaris zal veranderen. Veel werkzaamheden zullen worden geautomatiseerd, maar ze voorspelt dat de notaris zijn poortwachtersfunctie in de digitaliseringsketen van data zal behouden. ‘Het is cruciaal dat een onafhankelijke partij controleert of de opgeslagen data in bijvoorbeeld een *smart contract* correct is en of de handtekening die onder een certificaat staat inderdaad toebehoort aan iemand met de juiste kennis van zaken. Samen met de adviesrol keert die vertrouwensrol voor ons als notaris telkens terug.’ ■